

Coördinatiecommissie
Integraal Waterbeleid

Stroomgebiedbeheerplannen Schelde en Maas 2016-2021

Openbaar onderzoek 9 juli 2014 – 8 januari 2015

Overwegingsdocument

COLOFON

CIW secretariaat

p/a Vlaams Milieumaatschappij, Dr. De Moorstraat 24-26, 9300 Aalst

Tel.: 053 72 65 07

secretariaat_ciw@vmm.be

Inhoud

Inleiding	4
1 Hoe verliep het openbaar onderzoek	5
1.1 Juridisch kader	5
1.2 Voorwerp	6
1.3 Informatieverstrekking	6
2 Wat zijn de opmerkingen en adviezen	10
2.1 Indieners	10
2.2 Bezwaarschriften	11
2.2.1 Advies strategische adviesraden	12
2.2.2 Opmerkingen	13
3 Van ontwerp naar definitief ontwerp BSD	15
3.1 Hoe verliep de verwerking van het openbaar onderzoek	15
3.1.1 Inhoudelijke verwerking	15
3.2 Wat werd er aangepast	16
4 Waar vindt u de verwerking van uw advies of opmerking terug	20
Bijlage: Fiches	21

Inleiding

Het overwegingsdocument bij de stroomgebiedbeheerplannen Schelde en Maas is opgesteld naar aanleiding van het openbaar onderzoek van en de adviesronde over de ontwerp stroomgebiedbeheerplannen Schelde en Maas 2016-2021.

Het overwegingsdocument bevat het standpunt van de CIW over de tijdens het openbaar onderzoek en adviesronde ingediende opmerkingen en adviezen bij de stroomgebiedbeheerplannen Schelde en Maas en het bijhorende maatregelenprogramma.

Het overwegingsdocument werd aan de CIW voor goedkeuring voorgelegd op 2 juli 2015.

Volgende informatie is opgenomen in het overwegingsdocument:

- [Hoofdstuk 1](#) gaat in op de manier waarop het openbaar onderzoek over de stroomgebiedbeheerplannen verliep;
- [Hoofdstuk 2](#) schetst op hoofdlijnen hoeveel en welke adviezen en opmerkingen er werden ingediend mbt de stroomgebiedbeheerplannen en het maatregelenprogramma;
- [Hoofdstuk 3](#) geeft aan op welke manier het openbaar onderzoek werd verwerkt en wat er in de stroomgebiedbeheerplannen en het maatregelenprogramma werd aangepast;
- [Hoofdstuk 4](#) bevat praktische informatie over waar en hoe een bezwaarindiener de verwerking van zijn of haar opmerking kan terugvinden.
- De [bijlagen](#) bevatten de fiches per deelopmerking met de **overwegingen**, dit zijn de antwoorden bij de ingediende opmerkingen en adviezen, en geeft aan tot welke **aanpassingen** van de stroomgebiedbeheerplannen en/of tot welke **aanbevelingen** de opmerkingen en adviezen geleid hebben. Er zijn 4 bijlagen: een bijlage die betrekking heeft op de Vlaamse delen Schelde en Maas, een bijlage die enkel betrekking heeft op het SGBP Maas, een bijlage die enkel betrekking heeft op het SGBP Schelde en een bijlage die handelt over het maatregelenprogramma.

De overwegingsdocumenten bij de andere plandelen van de Stroomgebiedbeheerplannen Schelde en Maas 2016-2021 kunt u raadplegen via www.integraalwaterbeleid.be.

1 Hoe verliep het openbaar onderzoek

1.1 Juridisch kader

De Europese kaderrichtlijn Water (2000) die ernaar streeft de Europese wateren terug in een goede toestand te brengen, verplicht de lidstaten om de zes jaar stroomgebiedbeheerplannen op te maken per stroomgebieddistrict, de Overstromingsrichtlijn (2007) om overstromingsrisicobeheerplannen op te maken met maatregelen die overstromingsrisico's beperken en de bevolking, economische activiteiten, ecosystemen en het cultureel erfgoed beschermen. Beide Europese richtlijnen werden omgezet in het [decreet Integraal Waterbeleid](#). Vlaanderen opteerde er voor om geen afzonderlijke overstromingsrisicobeheerplannen te maken en heeft deze geïntegreerd in de stroomgebiedbeheerplannen. Sinds de wijzigingen van 19 juli 2013 aan het decreet Integraal Waterbeleid worden de stroomgebiedbeheerplannen ook aangevuld met bekkenspecifieke delen en grondwatersysteemspecifieke delen. De bekkenspecifieke delen vervangen de huidige bekenbeheerplannen en deelbekkenbeheerplannen.

Vlaanderen maakt stroomgebiedbeheerplannen op voor de Vlaamse delen van de internationale stroomgebieddistricten van de Schelde en van de Maas. De stroomgebiedbeheerplannen voor de periode 2016-2021 bouwen verder op de eerste generatie stroomgebiedbeheerplannen en de bekenbeheerplannen en breiden de scope uit naar aspecten van de Overstromingsrichtlijn. De tweede generatie stroomgebiedbeheerplannen (incl. overstromingsrisicobeheerplannen) zijn voorbereid tegen eind 2015. Deze plannen bestaan uit verschillende planonderdelen (zie Figuur 1).

Figuur 1: De verschillende planonderdelen van de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas 2016-2021

Overeenkomstig het decreet Integraal Waterbeleid werden de ontwerp stroomgebiedbeheerplannen aan het publiek en voor advies voorgelegd. Tussen 9 juli 2014 en 8 januari 2015 kon elke burger, organisatie of bedrijf de ontwerpen van de plannen inkijken via de website www.volvanwater.be en er op reageren. Er werd ook advies gevraagd aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij en de bekenstructuren.

Het openbaar onderzoek van de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas 2016-2021 werd georganiseerd door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW). De CIW staat o.a. in voor de ambtelijke voorbereiding van de ontwerpen van stroomgebiedbeheerplannen en voor de coördinatie en afstemming tussen de verschillende actoren van het waterbeleid. De CIW is ook de bevoegde autoriteit in Vlaanderen voor de uitvoering van de kaderrichtlijn Water en de Overstromingsrichtlijn. Meer informatie over de CIW en over het integraal waterbeleid lees je via www.integraalwaterbeleid.be.

Na afloop van het openbaar onderzoek onderzocht de CIW de opmerkingen en adviezen op de stroomgebiedbeheerplannen en het maatregelenprogramma, verwerkte ze in voorliggend over-

wegingsdocument en nam ze in aanmerking bij de verdere voorbereiding van de stroomgebied-beheerplannen en het maatregelenprogramma.

De Vlaamse Regering stelt de stroomgebiedbeheerplannen voor de Schelde en de Maas ten laatste op 22 december 2015 definitief vast. Van dan af zullen de plannen te raadplegen zijn via www.integraalwaterbeleid.be.

1.2 Voorwerp

Volgende documenten waren het voorwerp van het openbaar onderzoek van de 2de generatie stroomgebiedbeheerplannen.

2 Beheerplannen Vlaamse delen	11 Bekkenspecifieke delen	6 Grondwatersysteem- specifieke delen	305 Zoneringsplannen en Gebiedsdekkende Uitvoeringsplannen
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vlaams deel van het internationale stroomgebieddistrict van de Schelde ▪ Vlaams deel van het internationale stroomgebieddistrict van de Schelde – Kaartenatlas ▪ Vlaams deel van het internationale stroomgebieddistrict van de Maas ▪ Vlaams deel van het internationale stroomgebieddistrict van de Maas – Kaartenatlas ▪ Samenvatting van de Vlaamse delen van de internationale stroomgebieddistricten van de Schelde en van de Maas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bekkenspecifiek deel IJzerbekken ▪ Bekkenspecifiek deel bekken van de Brugse Polders ▪ Bekkenspecifiek deel bekken van de Gentse Kanalen ▪ Bekkenspecifiek deel Benedenscheldebekken ▪ Bekkenspecifiek deel Leiebekken ▪ Bekkenspecifiek deel Bovenscheldebekken ▪ Bekkenspecifiek deel Denderbekken ▪ Bekkenspecifiek deel Dijle- en Zennebekken ▪ Bekkenspecifiek deel Demerbekken ▪ Bekkenspecifiek deel Netebekken ▪ Bekkenspecifiek deel Maasbekken ▪ Afbakening overstromingsgebieden – kadasterplannen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grondwatersysteemspecifiek deel Kust- en Poldersysteem ▪ Grondwatersysteemspecifiek deel Centraal Vlaams systeem ▪ Grondwatersysteemspecifiek deel Sokkelsysteem ▪ Grondwatersysteemspecifiek deel Centraal Kempisch systeem ▪ Grondwatersysteemspecifiek deel Brulandkrijtsysteem ▪ Grondwatersysteemspecifiek deel Maassysteem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zoneringsplan per gemeente ▪ Gebiedsdekkend Uitvoeringsplan per gemeente
1 Maatregelenprogramma bij de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas			
<ul style="list-style-type: none"> • Maatregelenprogramma bij de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas - bijlage niet-technische samenvatting plan-MER • Maatregelenprogramma bij de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas - bijlage plan-MER • Maatregelenprogramma bij de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas - Goedkeuringsverslag plan-MER • Overzicht van de actiefiches 			

1.3 Informatieverstrekking

Campagne vol van water

Het openbaar onderzoek van de stroomgebiedbeheerplannen 2016-2021 verliep volledig digitaal via de website www.volvanwater.be. De ontwerpen van de stroomgebiedbeheerplannen waren er te consulteren en men kon er meer **informatie** vinden over de plannen en over de mogelijkheden om erop te reageren.

Alle plandelen van de stroomgebiedbeheerplannen waren op www.volvanwater.be raadpleegbaar alsook de **kadasterplannen** van de **overstromingsgebieden** die worden **afgebakend** en **achtergrondinformatie** bij de plannen.

Er werd ook informatie aangeboden via **2 geoloketten**. Via het geoloket “stroomgebiedbeheerplannen” kon men naar de verschillende oppervlaktewaterlichamen navigeren waar specifieke informatie kon worden opgevraagd en werden de geplande acties gevisualiseerd. Via het geoloket “zonering” vond men (alle informatie over) de zoneringsplannen en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen.

Ook informatie over inspraakvergaderingen die tijdens het openbaar onderzoek op verschillende plaatsen in Vlaanderen georganiseerd werden, was te vinden op www.volvanwater.be.

Digitaal inspraakformulier

Via een digitaal inspraakformulier kon men op de website www.volvanwater.be op een eenvoudige manier een reactie indienen.

Opmerkingen konden ook schriftelijk ingediend worden bij het college van burgemeester en schepenen of rechtstreeks bij de CIW.

Bekendmaking

Het openbaar onderzoek werd bekendgemaakt via aankondigingen in de pers, de gemeentelijke informatiebladen, diverse websites en nieuwsbrieven enz. In de informatiezuilen van bibliotheken en openbare gebouwen was de wegwijsfolder over het openbaar onderzoek beschikbaar.

De Colleges van Burgemeesters en Schepenen werden aangeschreven met informatie over de verplichtingen van de gemeente over de terinzagelegging en met de vraag om het openbaar onderzoek bij de inwoners bekend te maken. De adviesraden werden aangeschreven in functie van de adviesvraag. Ook de aangrenzende regio's en gewesten werden op de hoogte gebracht van het openbaar onderzoek.

Stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas 2016 - 2021 in openbaar onderzoek
9 juli 2014 - 8 januari 2015

[WWW.VOLVANWATER.BE](http://www.volvannwater.be)

Waterbeleid maken we samen

CIW Nieuwsbrief
Nieuwsbrief, 9 juli 2014

Start openbaar onderzoek stroomgebiedbeheerplannen

Vandaag start het openbaar onderzoek van de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas 2016-2021. De plannen stellen maatregelen en acties voor om de toestand van de waterlopen en het grondwater te verbeteren en om ons beter te beschermen tegen overstromingen. Tot 8 januari 2015 kan elke burger, organisatie of bedrijf de overzichten van de plannen raadplegen en er op reageren via de website www.volvannwater.be.

De stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas bestaan uit verschillende delen. Naast de beheerplannen voor de Vlaamse delen van de stroomgebiedstrichten van Schelde en Maas, zijn er ook bekken-specifieke delen voor de 11 bekken en grondwatersysteem-specifieke delen voor de 6 grondwatersystemen. Ook de zoneringsplannen en de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen, die per gemeente vastleggen hoe en wanneer het afvalwater van alle huizen in Vlaanderen gezuiverd moet worden, zijn in de plannen opgenomen.

Op www.volvannwater.be vindt u deze documenten. Via een toetsmodule kunt u er ook de plandelen en acties selecteren die voor uw gemeente, bekken of grondwatersysteem relevant zijn. Via geolocatoren kunt u er te weten welke acties in uw buurt gepland zijn of hoe en wanneer het afvalwater in uw straat gezuiverd moet worden. Reageren kan via het digitale inspraakformulier.

Er wordt ook advies gevraagd aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij en de bekkenstructuren.

Om het openbaar onderzoek bij het publiek bekend te maken werd een www.volvannwater.be gepubliceerd. Meer achtergrondinformatie over integraal waterbeleid, leest u in onze nieuwe publicatie: [Integraal waterbeleid in Vlaanderen, samen voor een duurzaam waterbeleid](http://www.volvannwater.be).

Milieu

Stroomgebiedbeheerplan voor de Schelde 2016-2021

Openbaar onderzoek tot 8 januari 2015
Op 9 juli startte het openbaar onderzoek van de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas 2016-2021. Gedurende zes maanden kan iedereen de plannen raadplegen op de website www.volvannwater.be en opmerkingen geven via een digitaal inspraakformulier.

Waarom zijn de plannen belangrijk?
U krijgt per gemeente of per bekken een overzicht van de acties. Dit plan bepaalt wat Vlaanderen zal doen:

- om de toestand van de waterlopen en het grondwater te verbeteren;
- om ons beter te beschermen tegen overstromingen en wateroverlast;
- om te bepalen hoe en wanneer het afvalwater van alle huizen in Vlaanderen gezuiverd wordt in de zoneringsplannen en de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen.

Waar vindt u de informatie?
Op www.volvannwater.be vindt u een overzicht van de plandelen en acties voor uw stad. U kunt voor 'zoeken en reageren' en gaat naar de website. Hier kan u kiezen tussen een overzicht per gemeente, per bekken (Benedensdijk en Benedenscheldebekken) of per grondwatersysteem.

Hoe kunt u reageren?
Onder de websitepagina vindt u een digitaal inspraakformulier. U kunt uw opmerkingen, bezwaren en aanvullingen bijvoorzien daarvoor. U kunt ook uw opmerkingen schriftelijk bezorgen aan het college van burgemeester en schepenen, tegen ontvangstbewijs bij de dienst wegen en waterlopen in het Administratief Centrum (liet topografisch), Frantz Courtensstraat 11, 05-25 11 33.

Alle opmerkingen en adviezen worden onderzocht en kunnen tot een aanpassing van het plan leiden. De Vlaamse regering zal de stroomgebiedbeheerplannen eind 2015 definitief vaststellen. Meer info: www.vlaanderen.be. De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (www.ciw.be) nodigt u uit om deel te nemen aan dit openbaar onderzoek.

Een propere buurt, dat is pas genieten!

Zwerfvuil zorgt terecht voor ergenis. Het is voor niemand fijn om rond te wandelen in een straat vol vuilnis of te pricksen tussen liggend afval. Bovendien trekt zwerfvuil ongewenste dieren aan en kan het een grote impact hebben op het milieu. Denk maar aan het ruis of het bacteriële of de schadelijke stoffen die in plaats van verspreid worden... De natuur weet ook geen raad met dat afval. Wilt u bv. dat een sigarettepeuk pas na 2 jaar wegvalt of dat een kwegom maar liefst 20 jaar nodig heeft?

Nochts is de oplossing eenvoudig. Geen blikje of papieren afvalzakjes, geen sigarettepeuk weggegooid? Zo maken we samen werk van een propere buurt.

Hebt u op een bepaald moment toch afval dat u niet mee naar huis kan nemen? Dan zijn er de publieke afvalbakjes in straten en parken. Door afval steeds in deze afvalbakjes te deponeren houdt u de buurt niet alleen proper, maar ook gezond en aangenaam voor iedereen. Bovendien is het goed voor uw eigen portemonnee, want we afval laar omvangrijker inkoop hiervoor een GAS-boete.

En u kunt nog een extra steentje bijdragen. Organiseer samen met buren, vrienden, familie of vereniging een zwerfvuulactie! Hetropor kunt u rekenen op de hulp van de stad. Handdoeken, flesjes en afvalzakjes stellen we graag ter beschikking. Onze uitvoeringsdiensten komen het ingezamelde zwerfvuil ophalen. Zo maken we van Dendermonde samen een propere en aangename stad! Want, afval hoort in de vuilbak! Meer info: www.indivulbak.be. Meer info over het organiseren van een zwerfvuulactie: duurzaamheid.dendermonde.be

Overlegmomenten met adviesraden

Op **28 mei 2014** organiseerde de CIW een **toelichting** over de stroomgebiedbeheerplannen Schelde en Maas 2016-2021 voor de leden van de Minaraad, de SERV en de SALV. De adviesraden werden er geïnformeerd over de stroomgebiedbeheerplannen: de opbouw en focus van de verschillende plandelen, de integratie van de overstromingsrisicobeheerplannen, de scenario-analyses en disproportionaliteitsanalyse en praktische aspecten van het openbaar onderzoek.

Naar aanleiding van de adviesvraag ikv het openbaar onderzoek van de stroomgebiedbeheerplannen werd op vraag van de Minaraad op **23 oktober 2014** een **hoorzitting** georganiseerd. De bespreking had in grote lijnen betrekking op de gegevens mbt toestandsbeoordeling en de druk en impactanalyse, de resultaten in speerpuntgebieden 2009-2015, de impact van specifiek verontreinigende stoffen op het bereiken van de goede toestand, de hydromorfologische toestand van sterk veranderde waterlichamen, de grondwatersysteem-specifieke delen, het maatregelenprogramma en de financiële aspecten van de plannen.

Op bekkenniveau waren de 11 bekkenraden (actief) betrokken bij de opmaak van de bekkenspecifieke delen.

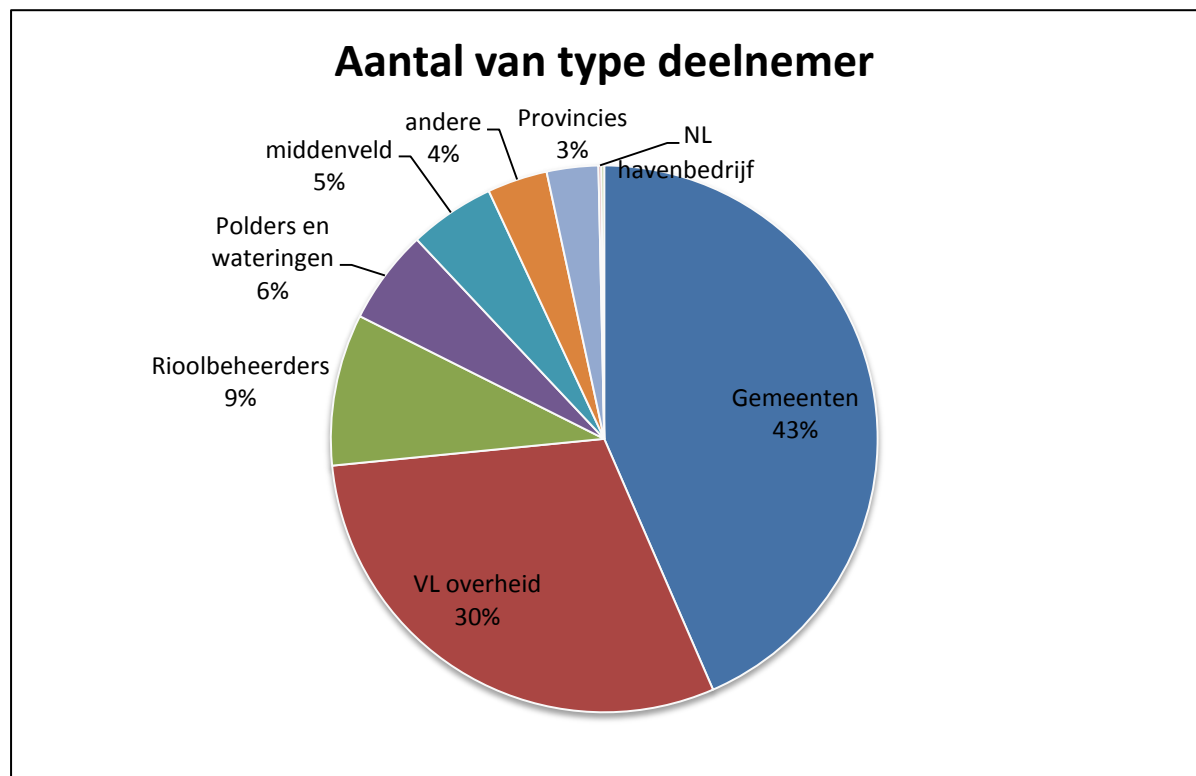
Informatievergaderingen

De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) en de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) organiseerden eind september en begin oktober 2014 vijf informatiedagen over de ontwerpen van de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas. De CIW gaf er samen met de bekkensecretariaten en de VMM duiding bij de verschillende plandelen van de stroomgebiedbeheerplannen. De toelichtingen over de algemene aspecten van de stroomgebiedbeheerplannen, de bekkenspecifieke delen en de grondwatersysteemspecifieke delen richtten zich naar de leden van de

bekkenstructuren en iedereen die betrokken is bij de uitvoering van de stroomgebiedbeheerplannen, de toelichtingen over de herziene zoneringsplannen en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen waren vooral bedoeld voor de gemeenten en rioolbeheerders.

Op de informatiedagen werden 591 deelnemers verwelkomd.

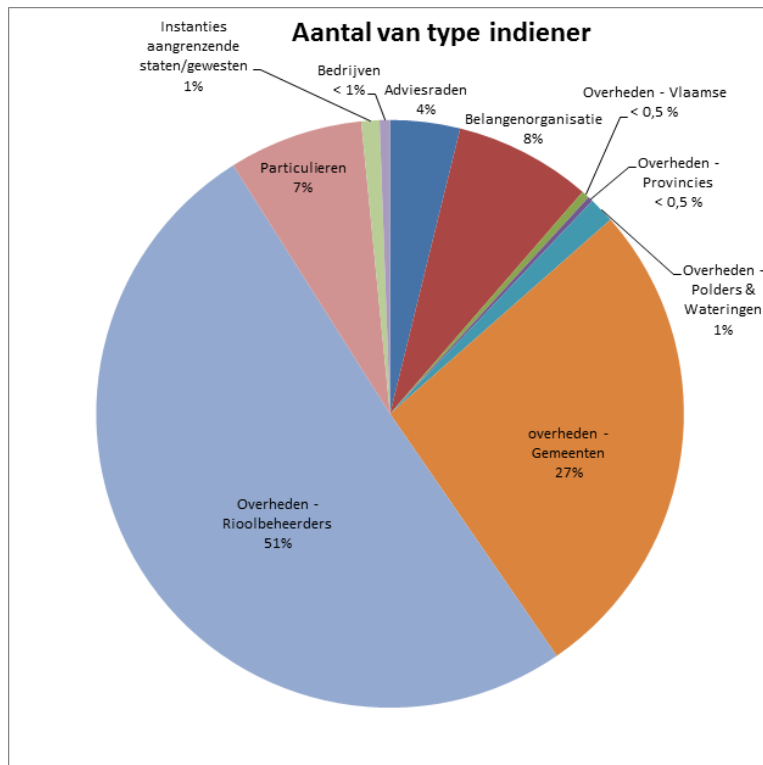
Figuur 2: Verdeling van type deelnemers aan de informatiedagen

2 Wat zijn de opmerkingen en adviezen

2.1 Indieners

Men kan volgende categorieën van indieners onderscheiden:

- overheden:
 - o gemeentebesturen, voornamelijk m.b.t. de zoneringsplannen en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen;
 - o rioolbeheerders en waterbedrijven voor de gemeentebesturen, voornamelijk m.b.t. de zoneringsplannen en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen;
 - o provinciebesturen;
 - o polders en wateringen;
 - o de gemeentelijke havenbedrijven Antwerpen en Gent;
- adviesraden:
 - o de strategische adviesraden Minaraad, SERV en SALV, die een gemeenschappelijk advies uitbrachten over de delen op stroomgebiedniveau;
 - o de bekkenraden die advies uitbrachten over de delen op stroomgebiedniveau en de bekkenspecifieke delen;
 - o lokale milieuraden;
 - o de algemene bekkenvergaderingen die advies uitbrachten over de delen op stroomgebiedniveau;
- belangenorganisaties:
 - o voor industrie: Fedustria, Voka, Fevia, Phytophar, ...;
 - o voor landbouw: Boerenbond, lokale boerenbondafdelingen, lokale regioraden en bedrijfsgildes;
 - o voor natuur: Natuurpunt, lokale milieu- en natuurverenigingen, regionale landschappen;
- particulieren (50-tal);
- instanties van aangrenzende lidstaten/gewesten, die meestal een algemene reactie bezorgden waarin de aandacht voor grensoverschrijdende aspecten van het waterbeheer in de ontwerpplannen wordt geapprecieerd.

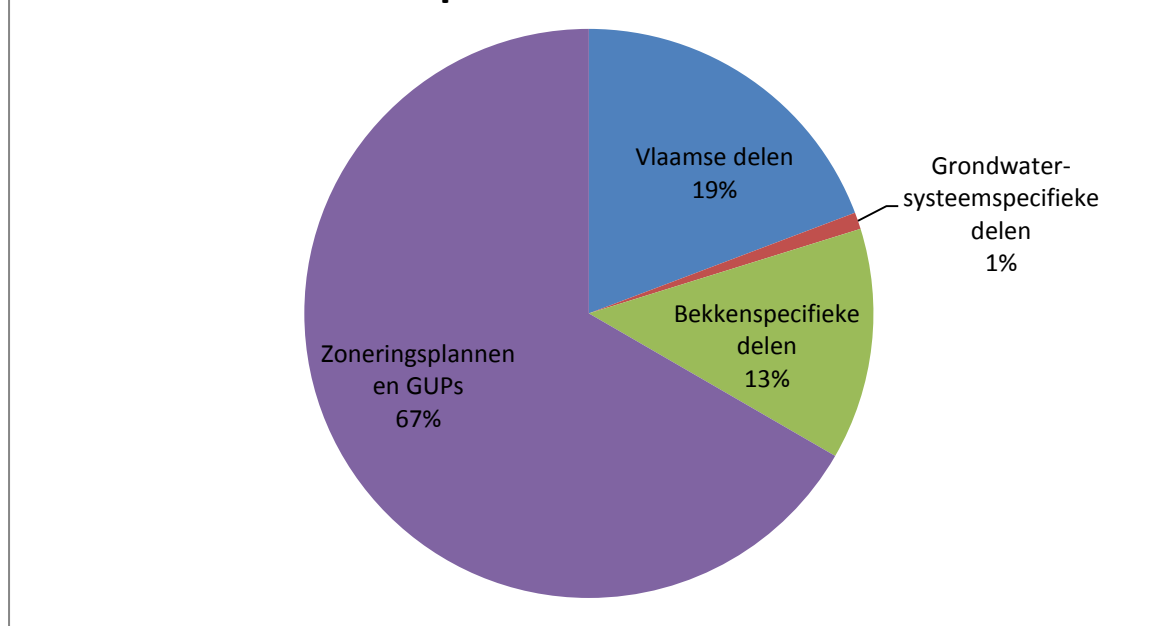
Figuur 3: Verdeling van type indieners openbaar onderzoek

2.2 Bezwaarschriften

Een *opmerking* wordt via een bezwaar(schrift) door burgers, gemeentebesturen, administraties... via de gemeente of rechtstreeks bij de CIW ingediend. Een *advies* is een (consensus)tekst of commentaar die door een adviesraad is ingediend.

Er werden ongeveer 700 inspraakformulieren ontvangen. De opmerkingen en adviezen zijn in functie van de verdere behandeling opgedeeld in deelopmerkingen. Het gaat om ruim 8.300 deelopmerkingen. Hiervan hadden een 1.600-tal betrekking op de beheerplannen Vlaamse delen (SGBP Schelde, SGBP Maas) en op het maatregelenprogramma.

Verdeling deelopmerkingen over planonderdelen

Figuur 4: Verdeling deelopmerkingen over de verschillende plandelen

2.2.1 Advies strategische adviesraden

(code: wSCRCWub)

Het decreet Integraal Waterbeleid bepaalt dat de strategische adviesraden advies geven over de stroomgebiedbeheerplannen (art. 37).

In het gezamenlijk advies van de strategische adviesraden Minaraad, SERV en SALV wordt gesteld dat rekening werd gehouden met een aantal opmerkingen geformuleerd in het advies bij de eerste generatie stroomgebiedbeheerplannen. De Raden zijn tevreden over de integratie van de maatregelen in uitvoering van de KRLW en de ORL in één plan. Het deel over grondwater vinden ze over het algemeen goed onderbouwd.

De opmerkingen van de Raden gaan onder andere over de inzet van het productbeleid, fosformaatregelen, de financiële onderbouwing van de plannen en het participatief proces.

Meer specifiek vragen de Raden:

Mbt het proces en overleg

- een verdergaand participatief proces voorafgaand aan het openbaar onderzoek;
- een grotere differentiatie in het aanbieden van informatie naar de verschillende doelgroepen tijdens het openbaar onderzoek;
- overleg met de federale overheid inzake het inzetten van productbeleid;
- een globale afstemming binnen de stroomgebiedsdistricten;
- om de cruciale delen van de SGBP bindend te laten verklaren door de Vlaamse Regering;
- verdergaande interactie met het ruimtelijk beleid en verdergaande aandacht voor het “vasthouden van water” in het stedelijk gebied;

Mbt het behalen van de goede toestand

- aandacht voor het ambitieniveau (voor geen enkel waterlichaam wordt goede toestand gehaald in 2015);
- om bij de aanduiding van sterk veranderde waterlichamen te beoordelen en te motiveren of het nuttig doel werkelijk een onoverkomelijk obstakel vormt;
- de tijdige voorbereiding van de (juridische) onderbouwing van het invoeren van verminderde doelstellingen;

Mbt het maatregelenprogramma

- een betere inzet van de kosten-efficiëntie-beoordelingen van de maatregelenpakketten in het bijzonder binnen het scenario "regulier" om een hoger doelbereik binnen de planperiode mogelijk te maken;
- specifieke aandacht voor fosfor, de belangrijkste probleemparameter, bij alle doelgroepen;
- maatregelen inzake bemesting (in het bijzonder fosfor-maatregelen) bij voorkeur op te nemen in het MAP (mestactieplan) en het erosiebeleid geïntegreerd aan te pakken;
- bijzondere aandacht voor diffuse verontreiniging;
- de goedgekeurde instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten te integreren in het regulier scenario;
- een gebiedsgerichte en kostenefficiëntie inzet van maatregelen;
- de financiële onderbouwing van het maatregelenprogramma verder uit te werken;
- werk te maken van een langetermijnfinanciering voor het waterbeleid en een maatschappelijk debat hierrond te voeren in een vroeg stadium.

2.2.2 Opmerkingen

Opmerkingen die vaak terugkwamen hadden betrekking op:

Algemeen en proces

- de techniciteit en leesbaarheid van de plannen (veel informatie opgenomen i.f.v. rapportering aan Europa);
- de linken tussen de verschillende planonderdelen;
- de late integratie van de zoneringsplannen en GUP's in het proces (afzonderlijk voortraject);

Meetgegevens en analyses

- de gebruikte (meet-)gegevens (recentere gegevens, meer resultaten voor lokale waterlichamen, bemerkingen bij druk- en impactanalyse, ...);

Visie

- de keuze voor prioritering van acties via speerpunt- en aandachtsgebieden en de vraag om het opzet van speerpunt- en aandachtsgebieden te verduidelijken in de visie van de delen op stroomgebiedniveau;

Maatregelenprogramma

- de impact van de voorgestelde acties voor specifieke doelgroepen/sectoren (vb. afbouw vergunningen grondwater, herziening besluit milieukwaliteitsnormen, vernattings- en herinrichtingsprojecten in beschermde gebieden, onduidelijkheid over de financiële impact voor de doelgroepen, ...);
- opmerkingen op specifieke acties (m.b.t. kosten en financiering, de initiatiefnemers, vnl. i.f.v. herklassering waterlopen; vraag om meer in te zetten op bepaalde acties vb. handhaving);
- opmerkingen m.b.t. het (gebrek aan) beheer van de waterlopen (slibruiming, kruidruiming, ...);
- de afstemming op andere lopende beleidsinitiatieven (overleg i.h.k.v. het IHD-beleid, overleg i.h.k.v. MAP 5, verstrengd erosiebeleid, ruimtelijk beleid, ...);
- de afbakening van de overstromingsgebieden (initiatiefnemers VMM-AOW en provincie Oost-Vlaanderen);
- tegenkantingen tegen specifieke acties (vaak via een actiecomité of buurtcomité; vnl. Kaartse Beek, SIGMA-plan Zeeschelde tussen Gentbrugge en Melle);
- de onduidelijkheid over de acties voor de komende planperiode (gelet op opname maximale actielijsten en nog te maken keuze scenario);
- opmerkingen bij de voorgestelde handhavingsprioriteiten voor het integraal waterbeleid waarbij verwezen wordt naar de gemeentelijke autonomie.

3 Van ontwerp naar definitief ontwerp stroomgebiedbeheerplan

3.1 Hoe verliep de verwerking van het openbaar onderzoek

De verwerking van het openbaar onderzoek van de stroomgebiedbeheerplannen Schelde en Maas 2016-2021 verliep binnen de structuren van de CIW en binnen de bekkenoverlegstructuren. De verwerking verliep volledig digitaal in een daartoe specifiek ontworpen beheertool.

3.1.1 Inhoudelijke verwerking

Voor iedere **deelopmerking** is een overweging opgesteld en is aangegeven of de deelopmerking al dan niet leidt tot een aanpassing van de beheerplannen Vlaamse delen Schelde en Maas, het maatregelenprogramma en/of andere plandelen van de stroomgebiedbeheerplannen. In geval een plandeel gewijzigd wordt, is een voorstel tot wijziging geformuleerd. Indien relevant is ook een aanbeveling opgenomen.

Voor iedere deelopmerking is een “fiche” (zie Schema 1) beschikbaar waarin alle informatie van de verwerking van het openbaar onderzoek is opgenomen.

Code van de indiener : (<i>= code digitaal inspraakformulier</i>)
Ingediende reactie
<i>= ingediende deelopmerking of -advies</i>
Overweging
<i>= het antwoord bij de deelopmerking of -advies</i>
Voorstel tot aanpassing
<i>= indien een wijziging wordt doorgevoerd naar aanleiding van de reactie, wordt de tekstwijziging weergegeven</i>
Aanbeveling(en)
<i>= indien een aanbeveling wordt geformuleerd naar aanleiding van de reactie is de aanbeveling vermeld</i>

Schema 1: inhoud “fiche” met verwerking deelopmerking

3.2 Wat werd er aangepast

3.2.1.1 KEUZE SCENARIO EN AANPASSINGEN IN HET KADER VAN DE GEWIJZIGDE BUDGETTAIRE CONTEXT

Herzien ontwerprijst speerpuntgebieden/aandachtsgebieden

Voor het herzien van de ontwerprijst speerpuntgebieden/aandachtsgebieden (SPG/AG) werd rekening gehouden met :

- de meest actuele monitoringresultaten, de bijhorende toestandsbeoordeling en de nog te realiseren verbetering;
- de hiertoe in het maatregelenprogramma gedefinieerde acties en maatregelen en de hiermee verbonden meervraag;
- de mate van overlap met beschermde gebieden en
- de visie van experts.

Dit heeft geleid tot het herdefiniëren van 4 SPG tot AG (Lossing, Winge, Weesbeek en Getijedurme) en 6 bijkomende AG (Sigma-waterlichamen: Getijdenete, Demer VI en VII, Dijle V en VI en Getijedijle).

De aanduiding van de Sigma-waterlichamen als AG was ook een regelmatig ingediende opmerking in het kader van het openbaar onderzoek. Aan deze opmerking wordt dus tegemoet gekomen in de definitieve stroomgebiedbeheerplannen.

Andere opmerkingen m.b.t. SPG en AG die in het kader van het openbaar onderzoek werden geformuleerd gaan over de aanduiding van lokale waterlichamen als speerpuntgebied, de opwaardering van aandachtsgebieden tot speerpuntgebied en een te laag ambitieniveau door de aanduiding van te weinig waterlichamen als speerpunt- of aandachtsgebied.

Elke opmerking werd bekeken in het kader van de herprioritering. Dit heeft echter niet tot bijkomende aanpassingen aan de ontwerprijst speerpuntgebieden/aandachtsgebieden geleid omdat de voorgestelde aanpassingen niet in lijn zijn met de gevolgde methodiek en de criteria voor een waterlichaam om als speerpuntgebied of aandachtsgebied aangeduid te worden. Voor lokale waterlichamen lijkt het aangewezen om bij de voorbereiding van de SGBP 2022-2027 te onderzoeken of lokale waterlichamen een specifieke aanduiding kunnen krijgen in functie van de vooropgestelde doelstellingen.

Keuze scenario en bijsturing maatregelenprogramma

Op basis van de reacties uit het openbaar onderzoek over de stroomgebiedbeheerplannen, de resultaten van de disproportionaliteitsanalyse en rekening houdend met de budgettaire context werd voor de definitieve stroomgebiedbeheerplannen gekozen voor een scenario 'speerpuntgebieden en aandachtsgebieden en klasse I-acties voor grondwater' (SPG+AG). In dit scenario wordt voor wat de oppervlaktewaterlichaamspecifieke acties betreft, de nadruk gelegd op uitvoering van acties in de speerpuntgebieden en de aandachtsgebieden. Voor grondwater omvat dit scenario alle resterende klasse I-acties.

Welke acties omvat het scenario?

Voor oppervlaktewater:

Voor de groepen 2, 3, 4B, 5B, 7B, 8A, 8B en 9:

- generieke acties: financieel gewaarborgde acties en overige Klasse I-acties
- bekkenbrede acties: financieel gewaarborgde acties en overige Klasse I-acties
- acties specifiek voor een Vlaams OWL gelegen in speerpuntgebied: alle acties Klasse I
- acties specifiek voor een Vlaams OWL gelegen in aandachtsgebied: financieel gewaarborgde acties
- acties specifiek voor een Vlaams OWL gelegen buiten speerpuntgebied of aandachtsgebied: financieel gewaarborgde acties

Voor grondwater:

- Alle financieel gewaarborgde acties en alle overige Klasse I-acties van groepen 4A, 5A en 7A.

Dit scenario werd op een aantal punten aangepast t.o.v. het scenario SPG+AG dat in openbaar onderzoek ging, o.a. om rekening te houden met de reacties uit het openbaar onderzoek en om de budgettaire meervraag verder te drukken, m.n.:

- Het aantal speerpuntgebieden werd verminderd van 21 naar 17 (zie ook vorige paragraaf);
- Het aantal aandachtsgebieden neemt toe van 46 naar 56 (4 die voorheen speerpuntgebied waren en 6 bijkomende Sigmagebieden) (zie ook vorige paragraaf);
- Voor oppervlaktewater worden de acties in de aandachtsgebieden die een budgettaire meerkost met zich meebrengen doorgeschoven naar de volgende planperiode en ze maken bijgevolg geen deel meer uit van voorliggend maatregelenprogramma;
- Voor grondwater worden de generieke acties die een budgettaire meerkost met zich meebrengen die niet gedekt kan worden door de meeropbrengsten van de bijgestuurde grondwaterheffing, verschoven naar de volgende planperiode;
- Een aantal acties (o.a. m.b.t. waterbodemsanering – zie ook § 3.2.1.3) werd geschrapt en voor een aantal acties werd de budgettaire meerkost verder gereduceerd;
- De acties m.b.t. nutriënten vanuit de landbouw werden in overeenstemming gebracht met het intussen goedgekeurde MAP5 en met PDPOIII;
- Een aantal nieuwe – hoofdzakelijk generieke – acties werd aan het maatregelenprogramma toegevoegd met het oog op het versterken van het maatregelenprogramma, m.n. op het vlak van kosteneffectiviteit.

Volgende **generieke acties** werden bijkomend aan het actieprogramma toegevoegd:

- Groep 2: Opmaak van een nieuw subsidiebesluit dat de gemeente op langere termijn zekerheid moet bieden over de mogelijke financiële ondersteuning vanuit het gewest (2_C_004)
- Groep 5B:
 - o 5B_C_016 Niet-productieve investeringen voor kleinschalige waterinfrastructuur
- Groep 7B:
 - o 7B_D_025 Agromilieumaatregelen met betrekking tot beperking van emissies van nutriënten en pesticiden met tot doel het optimaliseren van de waterkwaliteit
 - o 7B_D_027 Efficiënte fosforbemesting door aanpassing van de fosforbemestingsnormen in het kader van MAP5
 - o 7B_D_028 Het instrument vergroening uit het nieuw GLB inzetten bij het integraal waterbeleid
 - o 7B_D_029 Brongerichte ingrepen in mestbeleid: mestproductie beperken door voederefficiëntie te verhogen
 - o 7B_D_031 Efficiënte stikstofbemesting door aanpassing van de normen voor stikstofbemesting in het kader van MAP5
 - o 7B_D_037 Voorlichting en begeleiding van landbouwer voor duurzame bemesting in het kader van MAP5
 - o 7B_D_042 Bemesten volgens advies in de tuinbouw in kader van MAP5
 - o 7B_D_056 Gebiedsgerichte en geïntegreerde bedrijfsaanpak in het kader van MAP5
 - o 7B_D_057 Risicobenadering in de opvolging van de bemestingspraktijk van bedrijven in het kader van MAP5
 - o 7B_D_058 Voorbereiding MAP6
 - o 7B_K_021 Onderzoek ter onderbouwing van het mestbeleid
 - o 7B_K_022 Onderzoek naar de doelafstand voor N en P in functie van doelstellingen kaderrichtlijn water
 - o 7B_K_024 Ontwikkeling en toepassing van tools en modellen voor de onderbouwing van fosforemissiereductie naar oppervlaktewater uit de landbouw

- Groep 9: Voorbereiden en voeren van een maatschappelijk debat met het oog op het uitwerken van een lange termijn visie inzake financiering van het integraal waterbeleid rekening houdende met het kostenterugwinningsbeginsel (9_A_009) en Tussentijdse evaluatie van de stroomgebiedbeheerplannen (9_A_010)

Bovenstaande heeft voornamelijk tot verschillende aanpassingen en actualisaties in het Maatregelenprogramma bij de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas en in het (deel)hoofdstuk afwijkingen geleid.

3.2.1.2 AANPASSINGEN KARAKTERISERING/DOELSTELLINGEN

Om de ontwerp-stroomgebiedbeheerplannen te actualiseren tot de definitieve versie, werd een aantal aanpassingen doorgevoerd op het vlak van karakterisering en doelstellingen oppervlaktewater. Een aantal van deze aanpassingen vloeide voort uit het nieuwe rapporteringsrichtsnoer van de EU Commissie en de opmerkingen die de EU Commissie maakte tijdens het bilateraal overleg in 2014.

Wijziging statuut Vlaamse waterlichamen

VL11_76 (Barebeek), VL05_66 (Bellebeek), VL05_29 (Groot Schijn), VL05_4 (Heidebeek): Deze waterlichamen scoorden “goed” voor het kwaliteitselement hydromorfologie, maar waren toch aangeduid als sterk veranderd. Om die reden wordt het statuut van deze waterlichamen aangepast naar natuurlijk.

VL05_139 (Jeker I) VL05_140 (Jeker II) en VL05_86 (Nethen): Om de aanduiding van het statuut beter te doen overeenstemmen met de aanduiding in het Waals Gewest krijgen deze 3 waterlichamen, die als sterk veranderd waren aangeduid, het statuut natuurlijk.

Type kleine beek

Het type kleine beek (Bk), dat voor de ontwerp-stroomgebiedbeheerplannen verder werd ingedeeld in de subtypes kleine beek zand (BkZ) en kleine beek leem (BkL) wordt niet meer verder ingedeeld. Beide subtypes worden dus opnieuw samengevoegd tot één enkel type, kleine beek (Bk). Dit heeft geen invloed op doelstellingen of monitoringsresultaten omdat het vereiste studiewerk om de differentiëring in doelstellingen uit te werken, nog niet gestart was en de doelstellingen voor beide subtypes dus nog identiek waren. Het type kleine beek Kempen (BkK) blijft een apart type zoals voorheen.

Beoordeling fytoplankton

De methodiek voor fytoplankton in rivieren op basis van chlorofyl a die werd toegepast in de ontwerp stroomgebiedbeheerplannen gaf slechts onderscheid tussen de klassen “goed” en “slecht”. Bovendien bleek het eindoordeel onrealistisch vaak negatief uit te vallen. Daarom werd een nieuwe, meer realistische aanpak uitgewerkt voor rivieren, gebaseerd op worst case van de Nederlandse klassengrenzen voor het zomergemiddelde (goed/matig - matig/ontoereikend - ontoereikend/slecht klassengrenzen van resp. 60, 120 en 240 µg chl a/l voor brakke polderwaterlopen en 23, 46 en 92 µg chl a/l voor andere riviertypes) en een maximumnorm van 200 µg chl a/l, met een realistischer klassenindeling als resultaat: van de 85 Vlaamse rivierwaterlichamen waarvoor fytoplankton een relevant kwaliteitselement is, scoren er 35 zeer goed, 11 goed, 16 matig, 19 ontoereikend en 4 slecht.

Relevantie fyto benthos

Voor 2 waterlichamen (kunstmatige meren) wordt fyto benthos bijkomend op niet-relevant gezet, terwijl hiervoor in de ontwerpplannen nog “geen gegevens beschikbaar” stond.

Relevantie macrofyten

Voor een dertigtal waterlichamen (voornamelijk kanalen) worden macrofyten bijkomend op niet-relevant gezet. Het betreft gevallen waarvoor er geen resultaat beschikbaar was omdat de parameter als niet-relevant beschouwd werd, maar dat was nog niet als dusdanig aangeduid in de ontwerp stroomgebiedbeheerplannen.

Monitoringresultaten

Op basis van bovenvermelde aanpassingen en bijkomende gegevens werden de monitoringsresultaten voor de definitieve stroomgebiedbeheerplannen geactualiseerd.

Bovenstaande heeft voornamelijk tot verschillende aanpassingen en actualisaties in de (deel)hoofdstukken karakterisering, doelstellingen en monitoring en vooruitgang geleid.

3.2.1.3 GEACTUALISEERDE PRIORITEITENLIJST WATERBODEMS- ACTUALISATIES M.B.T. ACTIES WATERBODEMONDERZOEKEN EN -SANERINGEN

Vanwege de huidige budgettaire context was het noodzakelijk om de meerkost voor de maatregelen met betrekking tot waterbodems substantieel te doen dalen. Enkel de waterbodemonderzoeken en de –saneringen die op de door de CIW goedgekeurde lijst van 15 prioritair te onderzoeken waterbodems staan (CIW, 09/10/2009), werden in eerste instantie weerhouden en er werd rekening gehouden met de in de periode 2009-2015 reeds doorgevoerde waterbodemonderzoeken. De onderzoeken en saneringen voor deze 15 meest prioritair waterbodems werden vervolgens nog verder geprioriteerd op basis van hun ligging (al dan niet in een SPG of AG), de perspectieven voor gedeeltelijke recuperatie van de saneringskosten (cf. art. 69 van het Bodemdecreet, ingevoegd via wijziging van 28 maart 2014) en (voor zover mogelijk) de verwachte effecten van de sanering op de kwaliteit(sbeoordeling) van de betreffende waterlichamen.

De onderzoeks- en saneringsacties die niet weerhouden werden in het SPG+AG scenario, worden opgenomen in de indicatieve actielijst (bijlage bij SGBPn).

Bovenstaande heeft voornamelijk tot aanpassingen en actualisaties in het maatregelenprogramma en in de actieprogramma's bij de bekkenspecifieke delen geleid.

3.2.1.4 AANPASSINGEN M.B.T. EROSIE GERELATEERDE ACTIES

Er wordt meer ingezet op een versterking van en synergie met het landbouwbeleid, o.m. MAP 5, het verscherpt erosiebeleid, de vergroening van de bedrijfstoelage i.h.k.v. PDPO en het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en de mogelijkheid tot bufferstroken langs waterlopen. Een aantal acties inzake erosie werden daarom geherformuleerd teneinde deze in lijn te brengen met het verstrengd erosiebeleid t.e.m. 2018.

Bovenstaande heeft voornamelijk tot verschillende aanpassingen en actualisaties in de actieprogramma's bij de bekkenspecifieke delen geleid.

3.2.1.5 AANPASSINGEN IKV AFSTEMMING MAP 5 EN PDPOIII

De acties uit het recente 5de Mestactieplan (MAP5), gericht op het beperken van de verontreiniging van oppervlaktewater en grondwater met nutriënten, vormen onderdeel van het Maatregelenprogramma bij de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas om overlappende planning en regelgeving te vermijden. MAP5 bouwt verder op de krijtlijnen die in MAP 3 en MAP 4 uitgetekend zijn: bemestingsnormen, uitrijperiodes en de reductie van fosfor in veevoeder.

De aanpassing van de stikstofbemestingsnormen omvat de verplichte overgang van totale bemestingsnormen naar het systeem gebaseerd op werkzame stikstof. De bemestingsnormen fosfor worden afhankelijk gemaakt van de bodemanalyses op het perceel. In sommige gevallen betekent dit een verstrenging van de norm, in andere gevallen een versoepeling.

MAP5 voegt specifiek een doorgedreven gebiedsgerichte en bedrijfsmatige aanpak toe, gericht op het behalen van de vooropgestelde MAP4-waterkwaliteitsdoelstellingen voor oppervlakte- en grondwater. Op basis van enerzijds de resultaten van de meetnetten grondwater en oppervlaktewater, vertaald in "focusgebieden", en anderzijds de nitraatresidumetingen, zullen "focusbedrijven" aangeduid worden. Deze focusbedrijven krijgen op hun areaal bijkomende maatregelen opgelegd, zowel inzake mestgebruik als inzake opvolging en controle.

In kader van de gebiedsgerichte en bedrijfsmatige aanpak zal de controle van het nutriëntenmanagement door land- en tuinbouwers evolueren van eerder administratieve controles naar meer terreingerichte controles.

Tijdens de looptijd van MAP5 wordt ook de verdere afstemming van bepaalde processen ter implementatie in Vlaanderen van de Nitraatrichtlijn en de kaderrichtlijn Water uitgewerkt, ter voorbereiding van MAP6. Dit betreft in het bijzonder de “GAP analyse” en de uitbouw van het modelleringsinstrumentarium. Tegelijkertijd wordt ook het algemeen onderbouwend onderzoek verdergezet; waaronder ook de werking van het onderzoeksplatform duurzame bemesting.

Naast de verplichte maatregelen zijn er ook stimulerende acties in het kader van het nutriëntenbeleid. Zo worden in het PDPOIII vrijwillige beheerovereenkomsten en agromilieuverbintenissen voorzien om de waterkwaliteit te verbeteren door teelten met een laag risicoprofiel en door niet-productieve investeringen in kleinschalige waterinfrastructuren langs waterlopen.

Bovenstaande heeft voornamelijk tot verschillende aanpassingen en actualisaties in het Maatregelenprogramma bij de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas geleid (zie ook 3.2.1.1).

4 Waar vindt u de verwerking van uw advies of opmerking terug

Er werden bezwaarschriften ontvangen van adviesraden, gemeentebesturen, administraties, belangenorganisaties, burgers, ... Alle ingediende bezwaarschriften kregen bij de verwerking van het openbaar onderzoek een code toegekend.

Indien u via het digitaal inspraakformulier op de website www.volvanwater.be een reactie indiende, kan u de verwerking van uw advies of opmerking terugvinden aan de hand van de code die u heeft ontvangen bij het indienen van het bezwaarschrift. Indien u deze code niet meer heeft, kan u ze opvragen bij het [CIW-secretariaat](#) (053 - 72 65 07).

Indien u uw bezwaarschrift schriftelijk heeft ingediend bij het college van burgemeester en schepenen of rechtstreeks bij de CIW, kan u contact opnemen met het [CIW-secretariaat](#) (053 - 72 65 07) die u de code zal bezorgen waarmee uw bezwaarschrift werd behandeld.

De verwerking van het openbaar onderzoek van de stroomgebiedbeheerplannen is opgenomen in verschillende overwegingsdocumenten. Via dit [overzicht](#) kan u opzoeken in welk(e) overwegingsdocument(en) uw bezwaarschrift werd behandeld.

Bijlage: Fiches